

Martin Kylhammar, *Livet en stor sak*. Filosofier. Carlssons förlag.

”Att tänka fritt är stort. Att tänka rätt är större”, påstår devisen ovanför Uppsala universitet. Många har ställt dessa meningar mot varandra och givet den ena företräde över den andra. Professorn, ”övralsledamoten” och Linköpingsprofilen Martin Kylhammar låter dem istället gå i dialog. I sin nya bok *Livet – en stor sak*, belyser han med hela 64 essäer, eller ”filosofier” som han kallar dem, tillvaron ur båda aspekterna. Kylhammar sätter förstoringsglasat över stort och smått. Lyfter på varje sten. Den yttre ramen är korta funderingar över vardagliga händelser, som att stå i köket och filosofera över detta med vetenskap. En bra teori ska arbeta med så lite information som möjligt, men med rätta sådana. Precis som en god maträtt blir till. Innanför detta ramverk trängs vitala och kloka tankar om framtidstro, samtidsanalys och en genomlysning av våra rötter i 1800- och 1900-talets politiska, vetenskapliga och litterära värld. Höjdpunkten finner jag själv i en längre essä om modernitetsbegreppet, där Kylhammar ger läsaren en grammatik för gränsöverskridande kommunikation kring det samtida varandet. Martin Kylhammar är något så ovanligt som en Folkbildare. Några filosofier handlar också om folkhögskolans bidrag till det goda samhället; en miljö där många funnit sitt sanna jag. Filosofin om Bertil Malmbergs levnadsteckning av poeten Edvard Bäckström och skapandets existentiella ovisshet är en annan tanke som går rakt i hjärtat. Naturligtvis återkommer också Kylhammar till Verner von Heidenstam och den komplexitet av radikalism och aristokrati som omgav hans personlighet. Heidenstam blir jämförd i storhet och sårbarhet med en av samtidens stora poeter; Ulf Lundell.

Kylhammar är en humanist i dess djupaste och ädlaste betydelse. En måttfullhet med självironi träder fram, ty ”kulturradikalerna har segrat ihjäl sig”. Han är öppen, tolerant men också klartänkt och stringent, då han skapar ett dialogtorg mellan olika värdegrunder. Detta är en bok att njuta, underhållas och bli klok av.

Jakob Carlander

Bildtext: Martin Kylhammar har skapat begreppet ”faktoid”; en sanningsförfalskare. I sin nya bok går han på jakt efter faktoider.

Ingress: I en tid då ordet humanist håller på att bli beteckning för en grupp troende ateister, återför Martin Kylhammar begreppet till dess verkliga betydelse: en lidelse för sanning och människovärde.